

บันทึกข้อความ

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
เลขที่รับ..... ๕๓๒
วันที่..... ๒๔ ม.ค. ๖๗
เวลา..... ๑๕.๕๗

ส่วนราชการ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน โทร. ๒๑๘๙
ที่ กษ ๐๘๓๗.๐๒/๓๒ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๗
เรื่อง ขอส่งสรุปรายงานการอบรม (e-Training) ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ครั้งที่ ๑
เรียน ผอ. กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ตามที่ข้าพเจ้า นางสาวพัศศรีณพร เหลืองระลึก ได้เข้าเรียนหลักสูตร การพัฒนาทางไกลด้วยระบบ การฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (LDD e-Training) จำนวน ๑ เรื่อง คือ หลักสูตร การใช้ผลวิเคราะห์ดิน เพื่องานพัฒนาที่ดิน

ในการนี้ ได้ดำเนินการสรุปรายงานการเข้าเรียนหลักสูตร e-Training เสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑ เรื่อง จึงขอส่งสรุปรายงานการพัฒนาความรู้และใบประกาศนียบัตรมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

พัศศรีณพร เหลืองระลึก

(นางสาวพัศศรีณพร เหลืองระลึก)

นักวิชาการเกษตร

เรียน ผอ.กนผ.

เพื่อโปรดทราบและลงนามในเอกสารแนบ

(นางสาวอมรรัตน์ สระเพชร)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

ลงนามแล้ว

- ๑ กค. / ศก. รบปรวม

(นายชาคริต อินนาระ)

ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

๒๔ ม.ค. ๖๗

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นางสาวพัศธรินทร์.....นามสกุล.....เหลือะระลึก.....

ตำแหน่ง.....นักวิชาการเกษตร (พนักงานราชการ).....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....

.....e-Training หัวข้อ “ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน”.....

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....

.....กรมพัฒนาที่ดิน.....

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้.....

.....กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ ศทส.....

ตั้งแต่วันที่.....๑๑.....เดือน.....มกราคม.....พ.ศ. ๒๕๖๗.....ถึงวันที่.....๑๑.....เดือน.....มกราคม.....พ.ศ. ๒๕๖๗.....

เพื่อ อบรม สัมมนา อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/ สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

สรุปเนื้อหา e-Training หัวข้อ “ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน”

วัตถุประสงค์หลักของหลักสูตรนี้ก็เพื่อ เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการตรวจสอบดินและการแปลผลวิเคราะห์ดิน
ทางการเกษตร เพื่อนำมาปรับปรุงดินได้อย่างเหมาะสมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในการเพาะปลูก ช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน

“ดิน” หมายถึง วัสดุธรรมชาติที่เกิดขึ้นจากการผุพังของหิน และแร่ผสมคลุกเคล้ากับอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการย่อยสลายจาก
เศษซากพืชซากสัตว์ จนมีลักษณะเป็นเนื้อเดียวกัน ปกคลุมอยู่บนผิวโลกดินมีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตทุกชนิด เป็นแหล่งปัจจัย ๔
ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดินเป็นแหล่งกักเก็บธาตุอาหาร น้ำ และอากาศให้พืชสามารถดูดใช้ในการเจริญเติบโต ดินเป็นแหล่งผลิต
อาหารและทำให้เกิดห่วงโซ่อาหารของระบบนิเวศ เป็นที่อยู่อาศัย ดินถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ที่อยู่ใกล้ชิดกับมนุษย์
ดังนั้นเราควรจะใช้ประโยชน์จากดินอย่างรู้คุณค่า ส่วนประกอบของดินประกอบด้วย ๔ ส่วน

- อนินทรีย์วัตถุ (Mineral matter) ที่ได้จากการผุพังของหินและแร่ เป็นแหล่งธาตุอาหารพืช และเป็นตัวกำหนด
ลักษณะเนื้อดิน (Texture) ในสัดส่วนร้อยละ ๔๕
- อินทรีย์วัตถุ (Organic matter) เศษซากพืชซากสัตว์ เป็นแหล่งธาตุอาหารให้กับพืชและจุลินทรีย์ดิน ในสัดส่วน
ร้อยละ ๕
- น้ำ (Water) เป็นของเหลวที่แทรกตัวอยู่ตามช่องว่างในดินในลักษณะของความชื้นดิน ในสัดส่วนร้อยละ ๒๕
- อากาศ (Air) จะอยู่ในรูปของก๊าซต่าง ๆ ที่พบมากได้แก่ ก๊าซไนโตรเจน ออกซิเจน คาร์บอนไดออกไซด์แทรกตัว
อยู่ตามช่องว่างของดิน ซึ่งจะผันแปรโดยตรงกับน้ำในดิน ในสัดส่วนร้อยละ ๒๕

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตของพืช ได้แก่

- แสงสว่าง
- อุณหภูมิ
- อากาศ
- แผลงศัตรูพืช สารพิษ และภัยธรรมชาติ
- น้ำ
- ธาตุอาหาร (๑๓ ธาตุ)

ลักษณะดินที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช มีดังนี้

- ดินต้องมีลักษณะร่วนซุย ไม่อัดตัวแน่น
- มีธาตุอาหารต่างๆ อย่างพอเพียง
- มีน้ำพอเพียง และสามารถดูดซับน้ำได้
- มีอากาศพอเพียง
- สามารถต้านทาน หรือชะลอการเปลี่ยนแปลงสมบัติของดิน เช่น pH, EC

การวิเคราะห์ดิน: วัตถุประสงค์

- เพื่อประเมินสถานะธาตุอาหารพืชในดิน และความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- เพื่อการสำรวจ และจำแนกดิน
- เพื่อเป็นพื้นฐาน หรือแนวทางในการใช้ปุ๋ย การปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช

ขั้นตอน/กระบวนการวิเคราะห์ดิน

- การเก็บตัวอย่างดิน
- หน่วยงานบริการวิเคราะห์ดิน
- เตรียมตัวอย่างดิน
- ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ดิน
- รายงานส่งผลวิเคราะห์ดิน

สมบัติดินที่สำคัญ: สมบัติดินทางเคมี

- ความเป็นกรด – ด่างของดิน
- ความต้องการปูนของดิน
- ความเค็มของดิน
- อินทรีย์วัตถุในดิน
- ธาตุอาหารพืช
- ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน

สมบัติดินที่สำคัญ: สมบัติดินทางกายภาพ

- เนื้อดิน	- ความเป็นประโยชน์ของน้ำในดิน
- โครงสร้างดิน	- สภาพการนำน้ำของดิน
- ความชื้นในดิน	- ความแน่นทึบของดิน
- สีดิน	

แนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน

- การวางแผนการจัดการดินเฉพาะพื้นที่
- ตระหนักและให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ดิน
- มีการจัดการธาตุอาหารอย่างเป็นระบบเหมาะสมกับชนิดพืช
- กำหนดเป้าหมายเพิ่มผลผลิตและความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- นำเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องมาใช้ตามศักยภาพของตน

การวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit): วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์ดินอย่างง่าย และรวดเร็ว สามารถนำผลวิเคราะห์ดินไปใช้ในการประเมินสมบัติของดินและความอุดมสมบูรณ์ของดินได้ในเบื้องต้น
- เพื่อให้เกษตรกร นักวิชาการ และผู้ที่สนใจนำผลวิเคราะห์ดินใช้ในการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินได้อย่างเหมาะสม และทันฤดูกาลเพาะปลูก

คุณสมบัติชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Soil Test Kit)

- ชุดตรวจสอบความเป็นกรด – ด่างของดิน (pH Test Kit)
- ชุดตรวจสอบปริมาณธาตุอาหารหลักของพืช (NPK Test Kit)
- ชุดตรวจสอบค่าความเค็มของดิน (Saline Soil Test Kit)

ช่องทางการเข้าถึงการบริการ

- สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน
- สำนักพัฒนาที่ดินเขต ๑ – ๑๒
- สถานีพัฒนาที่ดิน ๗๗ จังหวัด
- หมอดินอาสาทั่วประเทศ
- ด้วยตนเองผ่านเว็บไซต์

๒.๒ ประสพการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

ต่อตนเอง

- มีความรู้ความเข้าใจด้านการตรวจสอบดินและการแปลผลวิเคราะห์ดินทางการเกษตร
- สามารถนำความรู้ด้านการตรวจสอบดินและการแปลผลวิเคราะห์ดินทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน

ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

- สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร และบุคคลที่สนใจ
- เนื่องด้วยกรมพัฒนาที่ดินมีภารกิจหลักในด้านการดูแลรักษาทรัพยากรดินเพื่อให้มีการใช้พัฒนาและอนุรักษ์อย่างเหมาะสมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในการเพาะปลูก ช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีความรู้ด้านการตรวจสอบดินและการแปลผลวิเคราะห์ดินทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานให้การปฏิบัติงาน

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้ฯ

-

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

-

ลงชื่อ..... พัศศรัณพร เหลืองระลึก .....

(นางสาวพัศศรัณพร เหลืองระลึก)

ตำแหน่ง ..... นักวิชาการเกษตร .....

ผู้รายงาน

วันที่...๑๕...เดือน... มกราคม...พ.ศ. ๒๕๖๗..

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓) ทราบ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายชาคริต อินนระระ)

ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน .....

วันที่... ๒๔ ...เดือน... ม. ค. ... พ.ศ. ๒๕๖๗ .....

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นางสาวพัศศรินทร์พร เหลืองระลอก

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร "การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน"

รุ่นที่ 1/2567 : ตุลาคม 2566 - มีนาคม 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน